

Резюме на Програмата за транспортна свързаност за програмен период 2021-2027

(3 октомври 2022 г.)

Настоящото резюме е подготвено от екипа на НСОРБ, на база на одобрената от Европейската комисия Програма за транспортна свързаност за периода 2021-2027 г., публикувана на <https://www.eufunds.bg/bg/optti/node/10926>

Програмната стратегия:

Програмата за транспортна свързаност за периода 2021-2027 г. (ПТС) предвижда проекти за постигането на устойчива и интелигентна мобилност, спомагайки за навременното завършване на Трансевропейската транспортна мрежа и интегрирането на националната транспортна мрежа в мрежата на ЕС, насърчаването на мултимодалността, повишаването на безопасността на транспорта, дигитализацията и значителното намаляване на вредните емисии, генерирани от транспортния сектор.

Инвестициите по програмата ще се концентрират основно върху завършването на приоритетните железопътни и пътни направления и за насърчаване на мултимодалния транспорт, посредством подобряване на връзките между отделните видове транспорт, както и за внедряване и последващо развитие на интелигентни транспортни системи и намаляване на вредните емисии.

ПТС допринася за постигането на:

- Цел на политиката (ЦП 2): „По-зелена, нисковъглеродна Европа чрез насърчаване на чист и справедлив енергиен преход, зелени и сини инвестиции, кръгова икономика, приспособяване към изменението на климата и превенция и управление на риска“;

- Цел на политиката (ЦП 3): „По-добре свързана Европа чрез подобряване на мобилността и регионалната свързаност на ИКТ“.

ПТС се финансира от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) и Кохезионния фонд (КФ), като включва инвестиции в пет приоритета.

1. Приоритет 1. Развитие на железопътната инфраструктура по „основната“ и „широкообхватната“ Трансевропейска транспортна мрежа:

Допустими мерки за подкрепа:

- Изграждане, модернизация, рехабилитация, електрификация и внедряване на сигнализация и телекомуникации на железопътни участъци;
- Мерки за техническа помощ за подготовката/ завършване на подготовката на инвестиционни проекти за развитие на железопътната инфраструктура по Трансевропейската транспортна мрежа.

Планирано е изпълнение на 7 стратегически проекта в сферата на железопътната инфраструктура:

1. Модернизация на железопътната линия София - Пловдив: жп участък Елин Пелин-Костенец, фаза 2;
2. Модернизацията на ж.п. линията София – Драгоман – Сръбска граница: жп участък Волюяк - Драгоман, фаза 2;
3. Модернизация на ж.п. линия София-Перник-Радомир, участък Перник-Радомир;
4. Изграждане на жп връзка между България и Северна Македония;
5. Доизграждане на съоръженията по жп линия Карнобат-Синдел;
6. Модернизация на ж.п. линия София-Перник-Радомир, участък София-Перник.
7. Внедряване на ERTMS, ниво 2 по линии, извън горепосочените.

Допустим бенефициент: ДП Национална компания „Железопътна инфраструктура“.

Бюджет: Финансиране от КФ (евродял) в размер на 604 237 262 евро.

2. Приоритет 2 „Развитие на пътната инфраструктура по „основната“ Трансевропейска транспортна мрежа и пътни връзки“:

Планирани са инвестиции в обхвата на 2 стратегически цели (СЦ), както следва:

СЦ „Развитие на устойчива на изменението на климата, интелигентна, сигурна, стабилна и интермодална TEN-T“ (ЕФРР):

Допустими мерки за подкрепа:

- Изграждане и модернизация на участъци от пътната инфраструктура по „основната“ Трансевропейска транспортна мрежа;
- Подобряване на свързаността и достъпността до Трансевропейската транспортна мрежа и важни икономически центрове (обекти на транспортната инфраструктура, индустриални зони и др.), посредством строителство, реконструкция и рехабилитация на пътни връзки;
- Техническа помощ за подготовката /завършване на подготовката за инвестиционни проекти за развитие на пътната инфраструктура по Трансевропейската транспортна мрежа и на пътните връзки.

Планираните операции от стратегическо значение по приоритета, са:

1. **Обход на град Габрово, включително тунел под връх „Шипка“:** изграждане на пътен участък с приблизителна дължина 10.5 км и габарит Г10.50. В рамките на проекта се предвижда и изграждането на тунел под връх Шипка с приблизителна дължина 3.2 км;
2. **Изграждане на АМ „Русе – Велико Търново“:** изграждане на автомагистрала с приблизителна дължина 133 км и габарит А27. Трасето е разделено на 3 участъка: Русе-Бяла; обход на Бяла; Бяла – Велико Търново.

Допустим бенефициент: Агенция „Пътна инфраструктура“.

Бюджет: Финансиране от ЕФРР (евродял) от **455 605 525** евро.

СЦ „Развитие на устойчива на изменението на климата, интелигентна, сигурна, стабилна и интермодална TEN-T“ (КФ):

Допустими мерки за подкрепа: изграждане и модернизация на участъци от пътната инфраструктура по „основната“ Трансевропейска транспортна мрежа, подобряване на свързаността и достъпността до Трансевропейската транспортна мрежа и важни икономически центрове (обекти на транспортната инфраструктура, индустриални зони и др.)

Планиран за реализация е проект **Автомагистрала „Струма“, лот 3.2.**

Реализацията на проект АМ „Струма“, Лот 3.2 е разделен на 2 етапа. Първият етап (подготвителни дейности, изпълнение на мерки за смекчаване на негативното въздействие върху околната среда и за повишаване на безопасността) се предвижда да бъде изпълнена в програмен период 2014-2020 г. Вторият етап, който ще осигури цялостното завършване на проекта, е в обхвата на настоящата програма

Допустим бенефициент: Агенция „Пътна инфраструктура“.

Бюджет: Финансиране от КФ (евродял) от **142 292 738** евро.

3. Приоритет 3 „Подобряване на интермодалността, иновации, модернизиращи системи за управление на трафика, подобряване на сигурността и безопасността на транспорта“:

Планирани са инвестиции в обхвата на 2 стратегически цели (СЦ), както следва:

СЦ „Развитие на устойчива на изменението на климата, интелигентна, сигурна, стабилна и интермодална TEN-T“ (ЕФРР):

Допустими мерки за подкрепа:

- Модернизация на терминали и пристанищни съоръжения за натоварване и претоварване, реконструкция на пристанища за обществен транспорт,
- Електрификация и внедряване на сигнализация и телекомуникации, развитие на жп възли, доставка на мултифункционални плавателни съдове, мерки за ТП за проектите.

Планираните операции от стратегическо значение, са:

1. Развитие и разширение на пристанище Лом с цел създаване на условия за изграждане на мултимодален терминал;
2. Развитие и разширение на пристанище Варна /ново кейово място/ за извършване на мултимодални операции;
3. Развитие на интермодални терминали – схема за подпомагане на интермодални оператори;
4. Реконструкция на пристанища с национално значение – изграждане на съоръжения против заливания на терминал Русе-запад, реконструкция на терминал Лом, реконструкция на пристанищни съоръжения за баластни операции;
5. Развитие на жп възел Горна Оряховица, жп възел Русе и жп възел Варна;
6. Изграждане на зарядни пулове за автомобили по широкообхватната TEN-T мрежа, като за леки автомобили се разполагат на максимално разстояние 60 км, а за тежкотоварните на 100 км.

Допустими бенефициенти:

- ДП Национална компания „Железопътна инфраструктура“;
- Агенция „Пътна инфраструктура“;
- ДП „Пристанищна инфраструктура“;
- По схемата за подпомагане на интермодални оператори - жп превозвачи; оператори на интермодални терминали; логистични и спедиторски компании; оператори на летища; пристанищни оператори; други компании с интерес да развият интермодален транспорт;
- Частни оператори по схема за изграждане на инфраструктура за алтернативни горива.

Бюджет: Финансиране от ЕФРР в размер на 279 004 475 евро.

СЦ „Развитие на устойчива на изменението на климата, интелигентна, сигурна, стабилна и интермодална TEN-T“ (КФ)

Допустими мерки за подкрепа:

- Изграждане и реконструкция на гарови комплекси по протежение на главните железопътни линии;
- Развитие на информационни системи в транспорта, надграждащи съществуващите системи и системите в процес на изграждане, модернизация и изграждане на съоръжения за повишаване на безопасността на транспорта;
- Мерки за техническа помощ за подготовката/завършване на подготовката на проектите.

Планираните операции от стратегическо значение, са:

1. Модернизация на ключови жп гари по жп линията София-Перник-Радомир;
2. Модернизация на ключови жп гари и изграждане на нови по жп линията София – сръбска граница. Такива проекти са планирани за жп линии София- Мездра- Горна Оряховица- Каспичан- Синдел, Елин Пелин- Септември, Радомир- Кулата. Модернизация и въвеждане на SCADA в 4 бр. тягови подстанции: Видин, Бойчиновци, Брусарци, Димово.

Мерки за пътна безопасност са предвидени за следните участъци:

-Републикански път I-5 в участъка от км 89+000 до км 97+000;

-Републикански път I-5 в участъка от км 222+000 до км 222+600;

-Кръстовище на републикански път I-5 Русе – Стара Загора при км 183 + 774 с републикански път III-5601 Шипка – Дунавци и общински път за с. Шипка;

-Кръстовище на републикански път I-5 Русе - Велико Търново при км 59 + 103 с републикански път I-3 Гара Бяла – Плевен;

-Кръстовище на път I-5 „Дряново-Габрово” с път III-5004”/ Дряново-Габрово/-Рязковци-Габрово/-I-5/” при км 142+599/вдясно/;

- Републикански път I-1 (Е-79) - участък № 1 от км 42+600 до км 42+900; участък № 2 от км 52+600 до км 53+100; участък № 3 от км 57+400 до км 57+700;

- Републикански път II-55 - участък от км 17+700 до км 18+100; участък от км 31+000 до км 31+800; участък от км 33+900 до км 34+100.

При наличието на свободни средства, ще бъдат включени и допълнителни участъци, които ще бъдат идентифицирани на последващ етап.

Допустими бенефициенти:

- ДП Национална компания „Железопътна инфраструктура“;
- Агенция „Пътна инфраструктура“.

Бюджет: Финансиране от КФ в размер на 63 820 000 евро.

4. Приоритет 4 „ Интермодалност в градска среда “:

Допустими мерки за подкрепа:

- Изграждане на железопътни връзки към летища в градски условия, вкл. летище Пловдив и летище Бургас;
- Мерки за техническа помощ за подготовката/завършване на подготовката на проектите, включително за градска железница в Пловдив.

Планираните операции от стратегическо значение, са:

1. Осигуряването на железопътна връзка на гара Крумово с летище Пловдив;
2. Свързаност на квартал Сарафово с централната част на град Бургас;

Допустими бенефициенти:

- ДП Национална компания „Железопътна инфраструктура“;

Бюджет: Финансиране от КФ (евродял) от 40 000 000 евро.

5. Приоритет за техническа помощ:

Подкрепа за: Извършване на специализирани дейности и подготовка на проучвания, анализи, и оценки във връзка с изпълнението на ПТС 2021-2027 г., приключването на ОПТТИ 2014-2020 г., както и подпомагане на подготовката на програмата за периода 2028-2034 г.; Укрепване и повишаване на административния капацитет на Управляващия орган и на бенефициентите по програмата и ефективна подготовка, изпълнение, мониторинг, контрол, оценка и популяризиране на инвестициите в транспорта.

Допустими бенефициенти:

- Управляващ орган на ПТС 2021-2027 г.;
- Национална компания „Железопътна инфраструктура“;
- Агенция „Пътна инфраструктура“;
- ИА „Проучване и поддържане на река Дунав“;
- ДП „Пристанищна инфраструктура“;
- ИА „Морска администрация“;
- Социални партньори и организации на гражданското общество, участващи в Комитета за наблюдение на ПТС.

Бюджет: Финансиране от КФ (евродял) от 31 029 000 евро.

Общ финансов ресурс:

Приоритет	Принос на ЕС, в евро	Национален принос, в евро	Общо, в евро
Приоритет 1	604 237 262	106 630 106	710 867 368
Приоритет 2	597 898 263	105 511 459	703 409 722
Приоритет 3	342 824 475	60 498 437	403 322 912
Приоритет 4	40 000 000	7 058 824	47 058 824
Приоритет за техническа помощ	31 029 000	5 475 706	36 504 706
Общо	1 615 989 000	285 174 532	1 901 163 532